

Mijnwerkers bloedkolen verdienen erkenning

Opiniebijdrage van PAX in *Trouw* van 19 november 2014

Samen met vijf energiebedrijven presenteerde minister Ploumen begin deze week het steenkoolconvenant met afspraken om de belangrijkste problemen in de steenkoolketen aan te pakken. De eerste in een reeks waarmee dit kabinet het maatschappelijk verantwoord ondernemen een nieuwe impuls wil geven.

De minister geeft in ieder geval het goede voorbeeld. Zij gaat zich inzetten voor een dialoog tussen mijnbouwbedrijven en slachtoffers van grove mensenrechtenschendingen in het Colombiaanse mijnbouwgebied die nog altijd wachten op erkenning en compensatie. Helaas vertoont het convenant twee belangrijke zwakke plekken. De slachtoffers zijn niet betrokken geweest bij de totstandkoming ervan, evenmin als vakbonden en maatschappelijke organisaties. En dat terwijl de Sociaal-Economische Raad (Ser) onlangs stelde dat betrokkenheid van belanghebbende en benadeelde partijen essentieel is voor het succes van convenanten.

Daarnaast laat het convenant de vraag onbeantwoord of Nuon, Essent, EoN, Delta en Electrabel de minister in haar eentje het zware werk laten doen, of dat zij zich zelf ook inzetten voor genoegdoening van de slachtoffers. Het antwoord op die vraag is niet alleen van belang voor de aanpak van de misstanden in de kolenketen, maar ook voor komende convenanten. Het succes van dit nieuwe instrument staat en valt namelijk met de inzet van Nederlandse bedrijven om daadwerkelijk misstanden in hun ketens aan te pakken.

De kolenketen is wat dat betreft een belangrijke testcase. Nederland is binnen deze keten, waar grove mensenrechtenschendingen en ernstige milieuschade hebben plaatsgevonden en nog steeds plaatsvinden, een belangrijke schakel. Nederlandse energiebedrijven wekken stroom op met Colombiaanse bloedkolen. Voor die stroom zijn in het Colombiaanse mijnbouwgebied Cesar naar schatting 55.000 boeren van hun land verjaagd, 3.100 mensen vermoord en ruim 240 verdwenen. Slachtoffers die nooit zijn erkend of gecompenseerd.

Verdwijningen

De mijnbouwbedrijven in kwestie, het Amerikaanse Drummond en het Zwitserse Glencore ontkennen iedere betrokkenheid of verantwoordelijkheid. In een recent rapport van Pax verklaren daders en getuigen juist dat deze mijnbouwbedrijven steun hebben verleend aan paramilitairen die de moorden, verdrijvingen en verdwijningen op hun geweten hebben. Onder de beste klanten van deze mijnbouwbedrijven zijn Nuon, Essent, EoN, Electrabel en Delta.

Deze energiebedrijven hebben als afnemer van bloedkolen dan ook de verantwoordelijkheid om te zorgen dat de belangrijkste problemen in de kolenketen worden opgelost.

Het steenkolenconvenant was een unieke kans om bij te dragen aan de oplossing van de slachtofferproblematiek rondom de mijnen in Cesar. Helaas maakt het convenant niet duidelijk welke bijdrage energiebedrijven aan de genoegdoening van slachtoffers gaan leveren. Hopelijk wordt deze omissie volgende week alsnog gerepareerd wanneer de energiebedrijven in Colombia oog in oog komen te staan met deze slachtoffers. De energiebedrijven zullen in Colombia op zijn minst de minister een handje moeten helpen door van de mijnbouwbedrijven en de Colombiaanse overheid een keiharde toezegging te vragen dat zij op korte termijn initiatieven nemen voor een dialoog met slachtofferorganisaties over genoegdoening.

Zonder genoegdoening voor misstanden uit het verleden, blijft niet alleen een belangrijke morele rekening open staan, maar zal het huidige geweld tegen burgers ook door blijven gaan. Het is teleurstellend dat de energiebedrijven in het steenkoolconvenant nog geen antwoord geven op deze ongemakkelijke waarheid.

Jan Gruiters
Algemeen directeur PAX